

Daar waar
de rivierkreeften
zingen

Colofon

Copyright © 2022 voor deze uitgave
Uitgeverij XL, Deventer

ISBN 9789046314388

NUR 302

Gedrukt op papier met FSC-certificaat

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Uitgeverij XL, Postbus 583, 7400 AN Deventer

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met
Uitgeverij Overamstel THB, Amsterdam

© 2018 Delia Owens

Oorspronkelijke titel: *Where the Crawdads Sing*

Oorspronkelijk uitgegeven door: G.P. Putnam's Sons,
an imprint of Penguin Random House LLC, 2018

© Vertaling uit het Engels: Mariëtte van Gelder, 2018

Eerder in het Nederlands uitgegeven als *Het moerasmeisje*, 2018

Alle rechten voorbehouden

Voor meer informatie of bestellen
www.boekenmetgroteletters.nl

Voor Amanda, Margaret en Barbara

*Here's to'd ya
If I never see'd ya
I never knowed ya*

*I see'd ya
I knowed ya
I loved ya,
Forever.*

Barkley Cove – Barkley Cove

Fire Tower – brandtoren

Colored Town – zwarte wijk

Jumpin's Bait and Gas – Jumpin's Bait and Gas

Point Beach – Point Beach

The reading cabin – de leeshut

Kya's shack – Kya's hut

Proloog

1969

Moeras is niet hetzelfde als drasland. Moeras is een oord van licht, waar gras in het water groeit en het water overloopt in de lucht. Traag meanderende stroompjes voeren de bol van de zon met zich mee naar zee en langpotige vogels verheffen zich met een onverwachte gratie, alsof ze niet op vliegen zijn gebouwd, tegen het achtergrondgeraas van ontelbare sneeuwganzen.

Het echte drasland, met de zompige veenpoelen kruipt hier en daar het moeras binnen, verborgen in klamme wouden. Het veenwater staat stil, is donker, heeft het licht opgeslokt in zijn modderstrot. Zelfs aardwormen leven hier overdag. Er zijn natuurlijk wel geluiden, maar vergeleken met het moeras is het drasland stil, want ontbinding is een proces op cel-niveau. Het leven vergaat en stinkt en keert terug tot rottende humus; een penetrant geurende omwenteling van dood naar leven.

Op de ochtend van 30 oktober 1969 lag het lichaam van Chase Andrews in het drasland, dat het geluidloos en routinematig in zich zou hebben opgenomen, waarna het voorgoed verborgen zou zijn gebleven.

Drasland weet alles van de dood en beschouwt een sterfgeval niet noodzakelijkerwijs als een tragedie, laat staan als een zonde. Maar die ochtend fietsten twee jongens uit het dorp naar de oude brandtoren, en ze zagen het spijkerjack vanaf de derde bocht in de trap.

1

Ma

1952

De ochtend brandde zo augustus-heet dat de vochtige adem van het moeras als mist in de eiken en dennen bleef hangen. Het was vreemd stil tussen de dwergpalmen, op het lage, langzame klapwieken van de uit de lagune opvliegende grote blauwe reiger na. Toen hoorde Kya, die destijds pas zes was, de hordeur dichtslaan. Ze stond op de kruk maispap uit de pan te schrapen, maar liet hem in het teiltje met uitgewerkt sop zakken. Er was niets anders te horen dan haar eigen ademhaling. Wie was er uit de hut naar buiten gelopen? Niet ma. Die sloeg nooit met de deur.

Maar toen Kya de veranda op rende, zag ze haar moeder, die in een lange bruine rok met stolpplooiën die haar enkels net raakten het zandpad af liep op schoenen van imitatiekrokodillenleer met ronde neuzen en hoge hakken. Haar enige paar uitgaansschoenen. Kya wilde haar roepen, maar wist dat ze pa niet wakker mocht maken, dus deed ze de deur open en ging op het stoepje staan, dat was gemaakt

van bakstenen met planken erover. Nu zag ze dat ma haar blauwe koffertje bij zich had. Meestal ging Kya er met het vertrouwen van een jong hondje van uit dat haar moeder terug zou komen met vlees in bruin, vetvrij papier, of met een kip waarvan de kop naar beneden bungelde, maar ze had nooit de krokodillenschoenen aan, ze nam nooit een koffertje mee.

Op het punt waar het laantje ophield, keek ma altijd om. Dan stak ze een arm op en wuifde met haar witte handpalm als ze afsloeg naar het bospad, dat door veenbossen en langs lagunes vol lisdodden liep en misschien, als het tij meezat, uiteindelijk naar het dorp leidde, maar vandaag liep ze gewoon door, wankel in de voren. Haar lange gestalte dook nu en dan op in de openingen tussen de bomen, tot er alleen nog flitsen van haar witte sjaal tussen de bladeren schemerden. Kya haastte zich naar de plek waarvandaan je de weg kon zien; ma zou toch zeker wel wuiven als ze daar was? Maar toen ze er aankwam, zag ze alleen nog het blauw van de koffer – een kleur die helemaal niet paste in het bos – in de verte verdwijnen. Ze liep terug naar het stoepje om te wachten, maar iets zwaars, als dichte, zwarte klei-modder, drukte op haar borst.

Kya was de jongste van vijf en de anderen waren veel ouder, al kon ze zich hun leeftijden later niet meer

herinneren. Ze woonden bij pa en ma als sardientjes in een blik in de ruwhouten hut met de veranda die met grote ogen vanonder de eiken uitkeek.

Jodie, de broer die vlak boven Kya kwam, maar nog altijd zeven jaar ouder was, stapte naar buiten en bleef achter haar staan. Hij had donkere ogen en zwart haar, net als zij; hij had haar de roep van vogels geleerd, de namen van sterren, hoe je de boot door het riet moest manoeuvreren.

‘Ma komt wel terug,’ zei hij.

‘Kweenie. Ze heeft haar krokoschoenen aan.’

‘Moeders laten hun kinderen niet in de steek. Dat hebben ze niet in zich.’

‘Je hebt me anders wel verteld over die vos die haar jonkies in de steek had gelaten.’

‘Ja, maar die moer had een aan flarden gescheurde poot. Als ze had geprobeerd zichzelf én haar welpen te voeden, was ze doodgehongerd. Het was beter om ze achter te laten, te genezen en dan een nieuwe worp te krijgen die ze wel kon grootbrengen. Ma verhongert niet, ze komt wel terug.’ Jodie was niet half zo zeker van zijn zaak als hij klonk, maar hij zei het voor Kya.

Met dichtgeknepen keel fluisterde ze: ‘Maar ma had die blauwe koffer bij zich, alsof ze ver weg wilde gaan.’

De hut stond een stukje van de dwergpalmen af, die

uitgewaaierd stonden op de zandvlakten die naar een snoer van groene lagunes leidden en waarachter het moeras lag. Kilometers riet, zo taai dat het in zoutwater groeide, alleen onderbroken door bomen die zich hadden gekromd naar de richting van de wind. Aan de andere kanten werd de hut ingesloten door eikenbossen, die ook de dichtstbijzijnde lagune beschutten, die zo rijk aan leven was dat het oppervlak ervan borrelde. Zilte lucht en meeuwengezang zweefden vanaf de zee door de bomen.

Al sinds de zestiende eeuw bakenden vogelvrijen hier hun territorium af, en aan de manier waarop was weinig veranderd. De verspreid liggende erfjes waren niet kadastraal beschreven, maar werden op natuurlijke wijze afgebakend door een stroom hier, een dode eik daar. Een man bouwt geen schuilhut tussen de dwergpalmen in het veen, tenzij hij voor iemand op de vlucht is of zijn eigen weg is doodgelopen.

Het moeras werd bewaakt door een weerbarstige kustlijn die door de eerste ontdekkingsreizigers het 'Kerkhof van de Atlantische Oceaan' was gedoopt, omdat schepen langs de kust van wat later North Carolina zou gaan heten werden vernietigd door getijdenstromen, verraderlijke winden en zandbanken alsof het papieren hoedjes waren. In het dagboek van een zeeman stond: '... doolden langs de Kust...